

Đề thi Giữa học kì 2
Năm học 2023 - 2024
Bài thi môn: Ngữ Văn 8
(Đề thi số 1)

Phần I. Đọc – Hiểu

Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

" ... Khi trời trong gió nhẹ sớm mai hồng

Dân trai tráng bơi thuyền đi đánh cá

Chiếc thuyền nhẹ hăng như con tuấn mã

Phăng mái chèo mạnh mẽ vượt trường giang"

(Ngữ văn 8, tập 2, NXBGD)

1. Đoạn thơ trên được trích trong văn bản nào?
2. Ai là tác giả của đoạn thơ đó.
3. Nội dung chính của đoạn văn là gì?
4. Câu thơ “Chiếc thuyền nhẹ hăng như con tuấn mã” sử dụng biện pháp nghệ thuật nào? Nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó.
5. Xét về cấu tạo ngữ pháp, từ " mạnh mẽ " thuộc từ gì?
6. Phân tích cấu tạo ngữ pháp của câu văn sau: “Dân trai tráng bơi thuyền đi đánh cá”.
7. Viết đoạn văn từ 5-7 câu, nêu suy nghĩ của em về vai trò của quê hương đối với cuộc đời của mỗi con người?

Phần II. Làm văn

Hãy nói không với tệ nạn xã hội

Đáp án – Đề 1

Phần I

1. Đoạn thơ trên được trích trong văn bản nào?

- Tác phẩm: Quê hương

2. Ai là tác giả của đoạn thơ đó.

- Tác giả: Tế Hanh

3. Nội dung chính của đoạn văn là gì?

- Nội dung: miêu tả cảnh dân chài ra khơi đánh cá.

4. Câu thơ “Chiếc thuyền nhẹ hăng như con tuấn mã” sử dụng biện pháp nghệ thuật nào? Nêu tác dụng của biện pháp

- Biện pháp so sánh

- Tác dụng:

+ Làm nổi bật vẻ đẹp khỏe khoắn của con thuyền khi ra khơi.

+ Làm cho câu thơ trở nên sinh động, hấp dẫn.

+ Thấy được tài quan sát, trí tưởng tượng phong phú của tác giả.

5. Xét về cấu tạo ngữ pháp, từ " mạnh mẽ " thuộc từ gì?

- Từ láy

6. Phân tích cấu tạo ngữ pháp của câu văn sau: “Dân trai tráng bơi thuyền đi đánh cá”.

- Chủ ngữ: dân trai tráng

- Vị ngữ: bơi thuyền đi đánh cá

7. Viết đoạn văn từ 5-7 câu, nêu suy nghĩ của em về vai trò của quê hương đối với cuộc đời của mỗi

* Yêu cầu về kĩ năng: Viết thành đoạn văn, đủ số câu; Diễn đạt mạch lạc, không mắc lỗi dung từ, đặt câu, chính tả.

* Yêu cầu về kiến thức

- Quê hương có vai trò quan trọng với con người bởi:

+ Quê hương là cái nôi con người được sinh ra và lớn lên

+ Quê hương là nơi có những người thân yêu

+ Đây là nơi in dấu những kỉ niệm tuổi thơ

- Phê phán những kẻ thờ ơ, phản bội quê hương

- Liên hệ bản thân.

Phần II

Hãy nói không với tệ nạn xã hội

* Yêu cầu chung:

- Xác định đúng kiểu bài văn nghị luận, bố cục rõ ràng, cân đối.
- Xác định đúng đề tài nghị luận
- Trình bày sạch sẽ, mạch lạc, không mắc lỗi dung từ, đặt câu, ngữ pháp

* Yêu cầu cụ thể:

1. Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận

2. Thân bài

a. Giải thích thuật ngữ

- Tệ nạn xã hội: Tệ nạn xã hội là những hành vi sai trái, không đúng với chuẩn mực xã hội, vi phạm đạo đức, pháp luật, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến xã hội. Tệ nạn xã hội là mối nguy hiểm, phá vỡ hệ thống xã hội văn minh, tiên bộ, lành mạnh. Các tệ xã hội thường gặp là: tệ nạn ma túy, mại dâm, đua xe trái phép... và trong đó ma túy là hiện tượng đáng lo ngại nhất, không chỉ cho nước ta mà còn cho cả thế giới.

- Ma túy: là một chất gây nghiện có nguồn gốc tự nhiên hay tổng hợp, khi ngấm vào cơ thể con người, nó sẽ làm thay đổi trạng thái, ý thức, trí tuệ và tâm trạng của người đó, khiến người sử dụng có cảm giác lâng lâng, không tự chủ được mọi hành vi hoạt động của mình, ảnh hưởng xấu đến sức khỏe.

- Ma túy tồn tại ở rất nhiều dạng như hồng phiến, bạch phiến, thuốc lắc ... dưới nhiều hình thức tinh vi khác nhau như uống, chích, ...

b. Nguyên nhân dẫn đến nghiện ma túy

- Do bản thân không làm chủ, không có ý chí kiên cường vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

- Do bị bạn bè xấu dụ dỗ.

- Sống trong môi trường không lành mạnh, có người nghiện hút, dễ sa đà vào con đường nghiện ngập.

c. Làm rõ tác hại của ma túy

* Đối với cá nhân người nghiện:

- Gây suy giảm hệ miễn dịch, giảm khả năng đề kháng làm cho người bệnh dễ mắc các bệnh khác.
- Ma túy chính là con đường dẫn đến căn bệnh thế kỉ HIV/AIDS.
- Người nghiện ma túy sức khoẻ yếu dần, không có khả năng lao động, trở thành gánh nặng cho gia đình, xã hội.
- Nghiện ma túy khiến cho con người u mê, tăm tối; từ người khoẻ mạnh trở nên bệnh tật, từ đứa con ngoan trong gia đình trở nên hư hỏng, từ công dân tốt của xã hội trở thành đối tượng cho luật pháp. Khi đói thuốc, con nghiện sẽ làm bất cứ điều gì kể cả tội ác: cướp giật, trộm cắp, giết người...

* Đối với gia đình

- Làm cho kinh tế gia đình suy sụp.
- Làm tan vỡ hạnh phúc gia đình ...

* Đối với xã hội

- Là một trong những nguyên nhân dẫn đến các tệ nạn xã hội khác như trộm cắp, cướp giật, mại dâm ... làm cho an ninh xã hội bất ổn.
- Làm hao tiền tốn của của quốc gia (do phải phòng chống, lập trại cai nghiện, ...)
- Làm suy giảm giống nòi ...

d. Biện pháp

- Có kiến thức về tác hại, cách phòng tránh ma túy, từ đó tuyên truyền cho mọi người về tác hại của nó.
- Hãy tránh xa ma túy bằng mọi cách, mọi người nên có lối sống lành mạnh, trong sạch, luôn tỉnh táo, đủ bản lĩnh để chống lại mọi thử thách, cám dỗ của xã hội.
- Nhà nước cần phải có những hình thức xử phạt nghiêm khắc, triệt để đối với những hành vi tàng trữ, buôn bán vận chuyển trái phép ma túy.
- Đồng thời cũng phải đưa những người nghiện vào trường cai nghiện, tạo công ăn việc làm cho họ, tránh những cảnh " nhàn cư vi bất thiện", giúp họ nhanh chóng hoà nhập với cuộc sống cộng đồng, không xa lánh, kì thị họ.
- Tham gia các hoạt động truyền thông tệ nạn xã hội ...

3. Kết bài Rút ra kết luận: ma túy kinh khủng là thế nên mỗi chúng ta phải biết tự bảo vệ mình, tránh xa những tệ nạn xã hội, tránh xa ma túy.